

PELS RIJCKEN

Rechtbank Noord-Nederland

Zitting van 3 september 2025

Zaak-/rolnummer C/17/190788 / HA ZA 2023-172

Conclusie van dupliek

inzake

Willem Henry Gates III

wonende te [REDACTED] (Verenigde Staten van Amerika)

gedaagde sub 15

advocaat: mr. W. Heemskerk te Den Haag

tegen

1. [REDACTED] wonende te Sneek, gemeente Súdwest-Fryslân,
 2. [REDACTED], wonende te Sneek, gemeente Súdwest-Fryslân,
 3. [REDACTED], wonende te Sneek, gemeente Súdwest-Fryslân,
 4. [REDACTED], wonende te Doetinchem,
 5. [REDACTED], wonende te Doetinchem,
 6. wijlen [REDACTED], gewoond hebbende te Zaandam, gemeente Zaanstad,
 7. [REDACTED], wonende te Leeuwarden,
- eisers,**
advocaat: mr. P.W.H. Stassen te Leeuwarden.

1 INLEIDING

- 1.1 Gedaagde sub 15, de heer William Henry Gates III ("**Gates**"), heeft kennisgenomen van de conclusie van repliek van eisers ("**██████ c.s.**") van 11 juni 2025. Daaruit blijkt dat **██████ c.s.**, ondanks het verweer van gedaagden, vasthouden aan de onjuiste veronderstelling dat gedaagden onderdeel zouden uitmaken van een wereldwijde kwaadaardige samenzwering die ten doel heeft om een 'Great Reset' te bewerkstelligen.
- 1.2 In de conclusie van antwoord van Gates (en in de conclusies van antwoord van de andere gedaagden) is dit gedachtegoed uitgebreid en gemotiveerd weersproken. Zo is toegelicht dat het coronavirus daadwerkelijk bestaat,¹ dat de coronavaccins volgens de geldende procedures en door de bevoegde autoriteiten zijn getest, veilig bevonden en toegelaten op de (Europese) markt,² én dat de vaccins géén grafeenoxide of andere giftige of gevaarlijke stoffen bevatten.³ Er is geen sprake van een kwaadaardig complot waarvan gedaagden onderdeel zouden uitmaken. Het door **██████ c.s.** veronderstelde onrechtmatige handelen van gedaagden bestaat niet. Daarmee ontvalt de grondslag van de vorderingen van **██████ c.s.**
- 1.3 **██████ c.s.** weigeren dat echter te geloven. Zij negeren het verweer van Gates en de andere gedaagden, en diskwalificeren dat in hun repliek als leugens en 'de preferente werkelijkheid'. Op de stellingen van Gates en de andere gedaagden wordt niet inhoudelijk ingegaan. **██████ c.s.** stellen in hun repliek slechts meer van hetzelfde.
- 1.4 Gates handhaaft in zijn dupliek daarom nadrukkelijk al hetgeen hij bij conclusie van antwoord heeft aangevoerd. Alleen daaruit volgt al dat de vorderingen van **██████ c.s.** moeten worden afgewezen. Volledigheidshalve merkt Gates in aanvulling daarop het volgende op.

2 REACTIE OP REPLIEK VAN **██████ C.S.**

- 2.1 Ten eerste blijkt uit de repliek van **██████ c.s.** wederom dat zij stellingen innemen die géén steun vinden in de feiten. Evenmin worden die stellingen ondersteund door de producties waarop **██████ c.s.** een beroep doen. De stellingen van **██████ c.s.** berusten op fundamentele misinterpretaties van (publieke) uitspraken, (beleids-)documenten en gebeurtenissen. Ter illustratie, en zonder daarmee volledig te willen zijn, wijst Gates op de volgende misinterpretaties van **██████ c.s.**:

- De onjuiste interpretatie van de uitspraak van oud-generaal Van Kappen waaruit zou blijken dat de wereldbevolking een 'preferente werkelijkheid' zou

¹ Zie CvA van de Staat, hfst. 2, bijlage 1 bij de conclusie van antwoord van Gates. Zie ook CvA van Bourla, inleiding, bijlage 2 bij de conclusie van antwoord van Gates.

² Zie CvA van de Staat, hfst. 5, bijlage 1 bij de conclusie van antwoord van Gates. Zie ook CvA van Bourla, § 3.1 en 3.2, bijlage 2 bij de conclusie van antwoord van Gates.

³ Zie CvA van de Staat, § 6.4, bijlage 1 bij de conclusie van antwoord van Gates. Zie ook CvA van Bourla, § 3.3.1-3.3.3 en § 3.3.6-3.3.7, bijlage 2 bij de conclusie van antwoord van Gates.

worden voorgehouden.⁴ Van Kappen deed zijn uitspraak in de specifieke context van een gesprek over (informatie-)oorlogsvoering in geopolitieke conflicten, waarbij het voeren van propaganda een veel ingezette en algemeen bekende tactiek is. Hij sprak niet over een geheime samenzwering, en ook niet over een structurele manipulatie van alledaagse verslaggeving over bijvoorbeeld gezondheidszorg (zoals het coronavaccin). De woorden van Van Kappen zijn door █████ c.s. uit de context geplaatst en verdraaid.

- De onjuiste omschrijving van het doel en de activiteiten van het *Centre of Excellence for Strategic Communications* ("StratCom"). █████ c.s. stellen ten onrechte dat StratCom in opdracht van de NAVO heimelijk onjuiste narratieven zou creëren en verspreiden die bijdragen aan de zogenaamde 'preferente werkelijkheid'.⁵ Echter, blijkens openbare bronnen is StratCom in feite een kenniscentrum dat zich richt op het bestuderen en bestrijden van desinformatie en dat NAVO-lidstaten daarover adviseert in het kader van het ontwikkelen en voeren van effectieve communicatie.⁶ StratCom heeft kennelijk dus een adviserende functie, géén operationele bevoegdheden. Verder is StratCom niet ondergeschikt aan enige NAVO-entiteit,⁷ en opereert StratCom bepaald niet heimelijk nu zij haar rapporten publiceert.⁸ Dat StratCom in het geheim een 'preferente werkelijkheid' tot stand brengt is dus onjuist en dat volgt ook niet uit productie 96 bij de conclusie van repliek.
- De onjuiste conclusies die █████ c.s. verbinden aan de door hen ingebrachte productie 139. Anders dan █████ c.s. stellen,⁹ kan uit het artikel uit de *Nine for News* niet de conclusie worden getrokken dat Gates het coronabeleid van overheden heeft beïnvloed. Het artikel verwijst naar een antwoordbrief van de Nieuw-Zeelandse overheid op een aldaar gedaan informatieverzoek waaruit blijkt welke communicatie heeft plaats gevonden tussen de minister-president van Nieuw-Zeeland en de Gates Foundation¹⁰ in een bepaalde periode, maar geeft geen inzage in wát er besproken is en al helemaal niet dat de Gates Foundation bepalende invloed heeft uitgeoefend op het Nieuw-Zeelandse

⁴ Zie conclusie van repliek, § 7, onder verwijzing naar productie 92 bij die conclusie.

⁵ Zie conclusie van repliek, § 12-16, onder verwijzing naar productie 96 bij die conclusie.

⁶ Zie: https://stratcomcoe.org/about_us/about-nato-stratcom-coe/5: "The NATO StratCom COE, based in Riga, Latvia, contributes to improved strategic communications capabilities within the Alliance and Allied nations. Strategic communication is an integral part of the efforts to achieve the Alliance's political and military objectives, thus it is increasingly important that the Alliance communicates in an appropriate, timely, accurate and responsive manner on its evolving roles, objectives and missions. Mission of the Centre is to provide a tangible contribution to the strategic communications capabilities of NATO, NATO allies and NATO partners. It's strength is built by multinational and cross-sector participants from the civilian and military, private and academic sectors and usage of modern technologies, virtual tools for analyses, research and decision making. The heart of the NATO StratCom COE is a diverse group of international experts with military, government and academic backgrounds - trainers, educators, analysts and researchers."

⁷ Zie: https://stratcomcoe.org/about_us/about-nato-stratcom-coe/5: "NATO Strategic Communications Centre of Excellence is multi-nationally constituted and NATO-accredited international military organization, which is not part of the NATO Command Structure, nor subordinate to any other NATO entity. As such the Centre does not therefore speak for NATO." [onderstreping toegevoegd].

⁸ Zie: <https://stratcomcoe.org/publications>.

⁹ Zie conclusie van repliek, § 153.

¹⁰ Voorheen genaamd: Bill & Melinda Gates Foundation.

overheidsbeleid.¹¹ Ook het artikel uit *Forbes* heeft in dit verband weinig (of eigenlijk: geen) bewijswaarde. In dat artikel wordt niet eens gesproken over het coronavirus of -vaccin; het noemt alleen losstaande activiteiten van Melinda French Gates.

- 2.2 Dit soort misinterpretaties vormt de basis voor het gedachtegoed van █████ c.s. dat sprake zou zijn van een 'preferente werkelijkheid'. █████ c.s. verbinden losstaande gebeurtenissen tot één, voor hen verklarend, maar feitelijk onjuist narratief. Hun veronderstelling van een 'preferente werkelijkheid' waarin kwaadaardige bedoelingen voor het publiek geheim worden gehouden is dus geen feit, maar een gevolg van foutieve interpretaties, selectief brongebruik en wantrouwen tegenover complexe maatschappelijke processen.

In dat verband hecht Gates eraan te benadrukken dat het idee van een 'preferente werkelijkheid' niet alleen onjuist, maar ook onhoudbaar is. De internationale organisaties en samenwerkingsverbanden die volgens █████ c.s. aanvoerders zijn van de 'preferente werkelijkheid',¹² opereren veelal in openbaarheid. Beleidsstukken, (verslagen van) vergaderingen en rapporten zijn grotendeels voor het publiek toegankelijk¹³ en zijn voortdurend onderwerp van debat, kritiek en persverslaggeving door onafhankelijke (onderzoeks-) journalisten. Het is daarmee ondenkbaar dat een (voor alle duidelijkheid: fictief) mondiaal plan om feiten en gebeurtenissen achter te houden, voor de wereld wordt verzwegen.

- 2.3 Ten tweede benadrukt Gates nogmaals dat hij niet bepalend is voor het beleid van de door █████ c.s. genoemde internationale organisaties en samenwerkingsverbanden die volgens hen uitvoering zouden geven aan het project de 'Great Reset'. Noch heeft Gates die organisaties bewust beïnvloed tot het uitvoeren van een dergelijk project. Eventuele gedragingen van dergelijke organisaties en samenwerkingsverbanden kunnen niet aan Gates worden toegeschreven, laat staan toegerekend. █████ c.s. doen dat in hun repliek ten onrechte.¹⁴

- 2.4 In zijn conclusie van antwoord heeft Gates al toegelicht dat hij, noch de Gates Foundation of enige andere rechtspersoon waarmee Gates door █████ c.s. in verband

¹¹ Zie productie 139 bij de conclusie van repliek.

¹² Zie onder meer conclusie van repliek, § 9.

¹³ Zie bijvoorbeeld de verschillende online en openbare databases van de NAVO (Newsroom, raadpleegbaar via: https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_room.htm), de VN (Documents, raadpleegbaar via: <https://www.un.org/en/our-work/documents>), de WHO (Governance, raadpleegbaar via: <https://apps.who.int/gb/gov/>), de WEF (Publications, raadpleegbaar via: <https://www.weforum.org/publications/>) en de EU (EUR-Lex, raadpleegbaar via: <https://eur-lex.europa.eu/>), European Parliament Plenary, raadpleegbaar via: <https://www.europarl.europa.eu/plenary/en/home.html>, en European Council Document Register, raadpleegbaar via: <https://www.consilium.europa.eu/en/documents/public-register/>).

¹⁴ █████ c.s. lijken de stelling in te nemen dat Gates invloed uitoefent op vrijwel elke overheid, sector of organisatie ter wereld, zie conclusie van repliek, § 147. █████ c.s. noemen naast de hiervoor in § 2.10 genoemde organisaties ook andere organisaties bij naam waarop Gates invloed zou uitoefenen, zie bijvoorbeeld conclusie van repliek, § 150 en § 154. Voor deze organisaties geldt hetzelfde verweer: Gates staat los van deze organisaties. Voor zover de Gates Foundation investeringen zou hebben gedaan aan genoemde organisaties, staat dat nog niet gelijk aan het hebben (en uitoefenen) van beslissende invloed. Bovendien zijn investeringen van de Gates Foundation géén investeringen van Gates in persoon.

wordt gebracht, bepalend is voor het beleid van het WHO.¹⁵ Hetzelfde geldt voor de andere door █████ c.s. genoemde internationale organisaties en samenwerkingsverbanden, zoals de NAVO, VN, WEF en de EU: Gates maak geen deel uit van de besluitvormingsorganen van ook maar één van deze organisaties. █████ c.s. stellen dat overigens ook niet. Het blijft bij de blote stelling dat Gates het beleid van deze organisaties heeft bepaald of beïnvloed, enkel omdat hij (of de Gates Foundation – dat onderscheid wordt structureel, ten onrechte, niet door █████ c.s. gemaakt) in bepaalde organisaties of projecten zou hebben geïnvesteerd.¹⁶ Op welke manier Gates precies invloed zou hebben uitgeoefend op deze internationale organisaties en samenwerkingsverbanden en waartoe dat concreet zou hebben geleid, wordt niet door █████ c.s. toegelicht. Het (overigens zonder bronvermelding opgestelde) overzicht van de vermeende investeringen van Gates¹⁷ is in ieder geval volstrekt onvoldoende om de gestelde beïnvloeding van Gates aan te nemen. Hetzelfde geldt voor producties 138 t/m 140, wat daar verder ook van zij; ook daaruit kan niet worden afgeleid dat Gates bewust invloed zou hebben uitgeoefend op het handelen van overheden of andere internationale organisaties en samenwerkingsverbanden.

- 2.5 Overigens heeft Gates ook geen bijzondere (interne) kennis van de besluitvorming van de genoemde internationale organisaties. Bij gebrek aan wetenschap betwist Gates daarom alle door █████ c.s. daarover ingenomen stellingen.
- 2.6 Ten derde herhaalt Gates dat de verwijten van █████ c.s. zich grotendeels richten tot de Gates Foundation, maar dat de Gates Foundation geen partij is in deze procedure.¹⁸ Die verwijten kunnen reeds daarom geen doel treffen.
- 2.7 Concrete omstandigheden op basis waarvan Gates persoonlijk aansprakelijk zou zijn, zijn niet door █████ c.s. gesteld. Alle stellingen van █████ c.s. omtrent vermeende gedragingen en investeringen van de Gates Foundation zijn daarom irrelevant voor de vorderen jegens Gates in persoon.

Ten overvloede betwist Gates dat gedragingen en investeringen van de Gates Foundation, op welke wijze dan ook, onrechtmatig jegens █████ c.s. zouden zijn. Anders dan de (reeds weerlegde en onjuiste) stelling van █████ c.s. dat coronavaccins onveilig zouden zijn, hebben █████ c.s. niets gesteld op basis waarvan gedragingen en investeringen van de Gates Foundation onrechtmatig jegens hen zouden kunnen worden geacht.

- 2.8 Tot slot merkt Gates op dat █████ c.s., ook bij repliek, niet gemotiveerd hebben gesteld en voor het overige ook nalaten te onderbouwen dat zij schade hebben geleden als gevolg van een coronavaccin. █████ c.s. volstaan met één korte alinea over schade, waarin slechts wordt gesproken over generieke schadeposten (“letselschade”,

¹⁵ Zie conclusie van antwoord, § 3.3.3.

¹⁶ Zie conclusie van repliek, § 150 e.v..

¹⁷ Zie conclusie van repliek, § 150.

¹⁸ Zie ook conclusie van antwoord, § 3.3.2.

“psychische schade”, “economische schade”, “immaterieel”), maar waarin niet wordt gesteld of toegelicht *welke* concrete schade [REDACTED] c.s. individueel zouden hebben geleden.¹⁹ Daarbij wordt ook nog steeds geen nadere uitleg gegeven over welke schade de eisers [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] zouden kunnen hebben geleden, nu uit de door hen overgelegde doktersverklaringen in ieder geval blijkt dat zij in het geheel geen klachten ondervinden.²⁰

2.9 Voorts stellen of onderbouwen [REDACTED] c.s. nog steeds niet dat zij zich als gevolg van gedragingen of uitlatingen *van Gates* zouden hebben laten vaccineren. Integendeel: zij hebben dat bij gelegenheid van de zitting van 18 september 2024 met klem betwist (zie conclusie van antwoord, § 4.4.2, p. 13) en in hun conclusie van repliek zijn zij van deze betwisting niet teruggekomen.

2.10 Daar komt bij dat de overgelegde bewijzen van vaccinatie interne tegenstrijdigheden bevatten (zo corresponderen de data in de vaccinatieboekjes van eisers sub 4 en 5 niet met de daarbij behorende screenshots),²¹ en dat het niet steeds duidelijk is op welke eiser(es) de overgelegde bewijzen betrekking hebben (omdat in een aantal daarvan geen, of ten opzichte van de dagvaarding afwijkende namen worden genoemd).²² Uw rechtbank kan aan deze bewijsmiddelen derhalve geen waarde hechten.

3 BEWIJSAANBOD

3.1 Zoals Gates bij conclusie van antwoord al heeft geconcludeerd, hebben [REDACTED] c.s. volstrekt onvoldoende gesteld voor toewijzing van hun vorderingen.²³ Bij die stand van zaken dient het bewijsaanbod van [REDACTED] c.s. te worden gepasseerd. Zij hebben niet voldaan aan de op hen rustende stelplicht – een nadere bewijslevering kan dan niet worden toegelaten.

4 EISWIJZIGING

4.1 Gates heeft kennisgenomen van de eiswijziging van [REDACTED] c.s. en meent dat ook de nieuwe eis van [REDACTED] c.s. integraal dient te worden afgewezen.

5 CONCLUSIE

5.1 Als bij conclusie van antwoord.

[REDACTED]
Advocaat

¹⁹ Zie conclusie van repliek, § 115.

²⁰ Zie productie 91 bij de dagvaarding. Zie ook conclusie van antwoord van Gates, § 4.3.6..

²¹ Zie productie 91 bij de conclusie van repliek.

²² Zie productie 91 bij de conclusie van repliek.

²³ Zie conclusie van antwoord, § 2.1 e.v.

behandeld door
correspondentie
telefoon
e-mail
zaaknr

W. Heemskerk en P.F.B. Mulder
Postbus 11756, 2502 AT Den Haag
+31 70 515 3847
willem.heemskerk@pelsrijcken.nl
11020837